

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 8. detsember 2023
(OR. en)

16613/23

ECOFIN 1354
FIN 1287
UEM 429

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Euroopa Kontrollikoja eriaruanne nr 16/2023 „Taasterahastu „NextGenerationEU“ Euroopa Komisjoni poolne võlahaldus. Julgustav algus, kuid vaja on suuremat kooskõla parimate tavadega“ – Nõukogu järelused (vastu võetud 8. detsembril 2023)

Delegatsioonidele edastatakse nõukogu järelused, milles käsitletakse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 16/2023 „Taasterahastu „NextGenerationEU“ Euroopa Komisjoni poolne võlahaldus. Julgustav algus, kuid vaja on suuremat kooskõla parimate tavadega“, mille nõukogu (majandus- ja rahandusküsimused) kiitis heaks oma 8. detsembri 2023. aasta istungil.

Nõukogu järeldused, milles käsitletakse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 16/2023

„Taasterahastu „NextGenerationEU“ Euroopa Komisjoni poolne võlahaldus. Julgustav algus, kuid vaja on suuremat kooskõla parimate tavadega“

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

1. VÄLJENDAB HEAMEELT selle üle, et 2023. aasta juunis avaldati Euroopa Kontrollikoja eriaruanne nr 16/2023 „Taasterahastu „NextGenerationEU“ Euroopa Komisjoni poolne võlahaldus. Julgustav algus, kuid vaja on suuremat kooskõla parimate tavadega“ (edaspidi „kontrollikoja eriaruanne“)¹ ning VÕTAB TEADMISEKS kontrollikoja eriaruandele lisatud komisjoni vastuse;
2. TULETAB MEELDE Euroopa Ülemkogu 17., 18., 19., 20. ja 21. juuli 2020. aasta erakorralise kohtumise järeldusi,² milles märgitakse järgmist: „selleks et liidul oleksid vajalikud vahendid COVID-19 pandeemia tekitatud väljakutsetega tegelemiseks, antakse komisjonile volitused laenata kapitaliturgudelt liidu nimel rahalisi vahendeid“, ning RÕHUTAB eelkõige seda, et nendes järeldustes leitakse, et „kuna NGEU on erakordne vastus asjaomasele ajutisele, ent äärmuslikule olukorrale, on komisjonile antavate laenuvõtmisvolituste suurus, kestus ja ulatus selgelt piiratud“;

¹ [Eriaruanne nr 16/2023 „Taasterahastu „NextGenerationEU“ Euroopa Komisjoni poolne võlahaldus \(europa.eu\).](#)

² <https://www.consilium.europa.eu/media/45109/210720-euco-final-conclusions-en.pdf>.

3. TULETAB MEELDE nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsust 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi (edaspidi „omavahendite otsus“),³ milles nõutakse, et „komisjon kehtestab laenuvõtmistehingute haldamiseks vajaliku korra. Komisjon teavitab korrapäraselt ja põhjalikult Euroopa Parlamenti ja nõukogu kõigist oma võlahalduse strateegia aspektidest.“
4. TUNNUSTAB asjaolu, et Euroopa Komisjon on lühikese aja jooksul loonud elemendid, mis võimaldavad tal rakendada omavahendite otsust, eelkõige taasterahastu „NextGenerationEU“ (edaspidi „NGEU“) võlahaldussüsteemi, mis tugineb esmase turu taristule, sealhulgas enampakkumissüsteemile, esmasvahendajate võrgustikule ning arvukate pika- ja lühiajaliste võlakirjade emiteerimisele NGEU osana, hõlmates ka rohelisi võlakirju; TULETAB MEELDE, et NGEU rahastamiseks on komisjonil volitused laenata 2026. aastaks kapitaliturgudelt kuni 806,9 miljardit eurot (jooksevhindades); seda tehakse ELi võlakirjade emiteerimise kaudu; VÕTAB TEADMISEKS asjaolu, et kuni 723,8 miljardit eurot (jooksevhindades) eraldatakse taaste- ja vastupidavusrahistule, et edendada liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, andes liikmesriikidele rahalist toetust investeeringuteks ja reformideks kuue temaatilise samba raames, mis hõlmavad ka rohe- ja digipööret, aidates neil seeläbi toime tulla COVID-19 pandeemia majandusliku ja sotsiaalse mõjuga⁴;

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020D2053>.

⁴ Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahistu.

5. TULETAB MEELDE NGEU ajutist iseloomu, võttes arvesse, et kõik võlgnevused, mis tulenevad komisjoni erakorralistest ja ajutistest volitustest vahendeid laenata, tuleb täielikult tagasi maksta hiljemalt 31. detsembriks 2058; TULETAB MEELDE, et tagastamatu toetuse jaoks laenatud vahendite põhisumma ja sellega seotud intresside tagasimaksmine kaetakse liidu eelarvest ning et laenude tagasimaksed ja kõik sellega seotud kulud, mis liidule tekkivad, kannab abisaaja riik;
6. VÕTAB TEADMISEKS, et pidades silmas 6. detsembri 2022. aasta määruses (EL) 2022/2434⁵ ja komisjoni 19. detsembri 2022. aasta rakendusotsuses 2022/2544⁶ sätestatud ühtset rahastamisstrateegiat, ei ole komisjoni emissioonid NGEU, Ukrainale antava makromajandusliku finantsabi+ ega muude võimalike tulevaste laenuvõtmis- ja laenuandmisprogrammide jaoks enam seotud konkreetse Euroopa programmiga, mida võlakirjaga rahastatakse;
7. JUHIB TÄHELEPANU sellele, et komisjon alustas NGEU võlakirjade emiteerimist 2021. aasta juunis, st vahetult pärast omavahendite otsuse jõustumist; RÕHUTAB, et EL on praegu üks suurimaid eurodes nomineeritud võlakirjade emitente ja maailma suurim roheliste võlakirjade emitent;

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. detsembri 2022. aasta määrus (EL, Euratom) 2022/2434, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) 2018/1046 seoses mitmekesise rahastamise strateegia kehtestamisega üldise laenumeetodina. Allikas: [EUR-Lex - 32022R2434 - ET - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

⁶ Komisjoni 19. detsembri 2022. aasta rakendusotsus (EL, Euratom) 2022/2544, millega kehtestatakse hajutatud rahastamise strateegia raames ELi laenuvõtmistehingute ja võlahaldustoimingute ning nendega seotud laenuandmistehingute haldamise ja rakendamise kord. [EUR-Lex - 32022D2544 - ET - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

8. TÄHELDAB, et alates 2022. aasta algusest on turu tootlus tõusnud ja hinnavolatiilsus suurenenud, mis on tingitud geopoliitilisest kontekstist, sealhulgas Venemaa agressioonisõjast Ukraina vastu ja rahapoliitika karmistamisest arenenud majandusega riikides; MÄRGIB, et muutunud keskkond tõi kaasa laenukasutuse kulutuste suurenemise ka NGEU laenutehingute puhul;
9. MÄRGIB, et kontrollikoja eriaruandes hinnatakse muu hulgas süsteemi, mille komisjon on välja töötanud NGEU rahastamiseks võetud võla haldamiseks, tuginedes NGEU võlahaldussüsteemi ülesehitusele ja varajasele toimimisele 2021. aasta juunist kuni 2022. aasta juunini; RÕHUTAB, et kontrollikoda konsulteeris 27 liikmesriigi võlahaldusasutustega, et teha eelkõige kindlaks ELi võlahalduskorra parandamise võimalused;
10. NÕUSTUB kontrollikoja väitega, et:
- komisjon laenas vahendid õigeaegselt ja kooskõlas regulatiivsete piirangutega ja kuludega, mis vastasid tema turupositsioonile;
 - uued struktuurid ja pädevused võimaldasid NGEU rahastamist kiiresti alustada, kuid neid on vaja tugevdada, nagu on märgitud kontrollikoja eriaruandes esitatud soovitustes;
 - komisjoni võlahalduse eesmärgid ei olnud algusest peale selgelt kirjeldatud, mis piiras tulemuslikkuse hindamist;

11. ON SEISUKOHAL, et kontrollikoja soovitused on asjakohased ja võivad aidata veelgi parandada komisjoni poolset võlahaldust; VÄLJENDAB HEAMEELT selle üle, et komisjon kiitis heaks kõik kontrollikoja soovitused, ja komisjoni kohustuse rakendada parandusmeetmeid 2024. aasta keskpaigaks⁷;
12. MÄRGIB eelkõige, et kontrollikoda soovitab komisjonil sõnastada selged võlahalduse eesmärgid ja anda aru nende rakendamise tulemuslikkuse kohta; TÄHELDAB, et kontrollikoja eriaruandes ei ole esitatud üldise võlahaldusstrateegia suuna, näitajate ja põhimõtete kohta üksikasjalikke suuniseid, mille eesmärk on võlaportfelli tasakaalustatud maksumus ja riskistruktuur üldise võlahalduse võla / kohustuste riski parameetrite raames; VÕTAB TEADMISEKS, et komisjoni tegevuse eesmärk on tagada, et EL saavutaks keskpikas ja pikas perspektiivis ELi jaoks kõige soodsamad laenuitingimused; TULETAB MEELDE, et komisjon peaks oma võla- ja laenuportfelli haldamisel korraldama oma võlakirjade emiteerimist kooskõlas riskijuhtimisraamistikuga, millega tagatakse, et tagasivõtmised jäävad igal aastal ELi eelarvesuutlikkuse piiridesse ja et järgitakse asjakohaseid ELi eelarvevahendeid, mis on sätestatud õigusaktides, millega luuakse võlakirjade emiteerimisega rahastatavad programmid (NGEU puhul omavahendite otsus);

⁷ Allikas: komisjoni vastus kontrollikoja eriaruandele nr 16/2023.

13. VÄLJENDAB HEAMEELT selle üle, et komisjon võttis vastu üldise võlahaldusstrateegia,⁸ mis suunab uue ühtse rahastamisviisi rakendamist, mille kohaselt kasutatakse NGEU jaoks välja töötatud vahendeid samamoodi ka muude laenuprogrammide puhul, mis luuakse pärast 2022. aasta detsembrit, muutes ELi väärtpaberid homogeensemaks ja likviidsemaks;
14. TULETAB MEELDE, et komisjon on alates 2021. aastast majandus- ja rahanduskomiteed korrapäraselt teavitanud NGEU emissioonide korraldusest, NGEU tähtaegade haldamisest ja võla tagasimaksmisest, roheliste võlakirjade raamistikust ja emiteerimisest, rahastamiskavadest ja NGEU taasterahastu finantsseisundist; TULETAB MEELDE, et majandus- ja rahanduskomitee volitas 23. septembril 2021 ELi riigivõlakirjaturgude allkomiteed (ESDM) täiendavalt arutama NGEU rahastamist komisjoni aruandluse alusel; RÕHUTAB KASU, mida komisjon saab ESDMis esindatud riiklike võlahaldusasutuste teabe jagamisest ja eksperditeadmistest; VÄLJENDAB HEAMEELT ESDMile ja majandus- ja rahanduskomiteele nende korrapärase aruannete jätkuva esitamise ning parimate tavade vahetamise üle ELi laenuhingute ja emissioonide kavandamise kohta;

⁸ [Neljas poolaastaaruanne ELi laenuvõtmistehingute ja laenuandmistehingute rakendamise kohta.](#)

15. VÄLJENDAB HEAMEELT komisjoni kavatsuse üle viia oma võlahaldusbüroo organisatsiooniline struktuur paremini kooskõlla rahvusvaheliste parimate tavadega, luua eraldi keskbüroo, tugevdada riskijuhi rolli ning asendada järk-järgult ELi võlahaldusega tegelevad välis- ja ajutised töötajad ELi alaliste töötajatega, pidades samal ajal täielikult kinni kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) ülemmääradest, tunnistades samas, et komisjon saab kasu teiste võlahaldusbüroode lähetatud töötajatest, kes toovad kaasa oma eksperditeadmisi;
16. JÄÄB OOTAMA liikmesriikide riiklike taaste- ja vastupidavuskavade jätkuvat rakendamist taaste- ja vastupidavusrahastu raames osana NGEUst, hõlmates, kus see on kohaldatav, selle rahastu REPowerEU peatükke, millega COVID-19 pandeemia tagajärgedega tegelemisel rahastatakse ka peamisi investeeringuid ja reforme, et tugevdada liidu strateegilist autonoomiat, mitmekesistades energiavarustust ning suurendades liidu energiavarustuse sõltumatust ja energiavarustuskindlust.